

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 8C/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419202125
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Vančová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1419202125.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci žalobkyne: G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. 6, B., zast.: Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, IČO: 50 491 300, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne, vykonávaných na uspokojenie pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500115237, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 19.05.2015.

Zamestnávateľ žalobkyne, Q. národné divadlo, so sídlom X. XX, XXX XX B., IČO: XX XXX 763, je povinný zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorá je súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500115237 zo dňa 19.05.2015.

II. Súd poučuje žalovaného, že môže podať samostatnú žalobu o plnenie z titulu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500115237, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 19.05.2015.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným súdu dňa 11.07.2019 sa žalobkyňa domáhala, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne, vykonávaných na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500115237, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 19.05.2015. Zároveň žiadala, aby súd neodkladným opatrením uložil zamestnávateľovi žalobkyne zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy vyplývajúceho z tej istej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 19.05.2015 uzavrela so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500115237 (ďalej ako „Zmluva“), na základe ktorej mal byť žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur. Splácanie úveru bolo stanovené formou mesačných splátok (36), pričom výška splátky predstavovala sumu 52,88 eur. Túto zmluvu považuje žalobkyňa za absolútne neplatnú pre absenciu náležitostí vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch. Súčasťou Zmluvy bola taktiež dohoda o zrážkach zo mzdy. V zmysle článku 13 bod 13.2 Zmluvy o revolvingovom úvere v prípade omeškania Dižníka so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa Zmluvy je Veriteľ ďalej oprávnený predložiť platiteľovi mzdy Dižníka, Spoludlížníka 1 a Spoludlížníka 2 Dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy. Napriek tomu, že žalobkyňa žalovanému uvedený úver spláca v zmysle svojich možností, žalovaný zaslal

zamestnávateľovi žalobkyne (Slovenské národné divadlo) žiadosť o začatie výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne zo dňa 10.08.2017, na základe čoho zamestnávateľ žalobkyne začal od mesiaca august 2017 výkon týchto zrážok. K výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne dochádzalo na základe žiadosti žalovaného aj v predchádzajúcom zamestnaní. V zmysle praxe Slovenskej obchodnej inšpekcie a aj podľa názoru žalobkyne je dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľnou podmienkou, nakoľko sa v zmysle ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ust. § 551 Občianskeho zákonníka. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou, nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnúc na skutočnosť, že podstatným znakom dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy, ako aj rozsah vykonávaných zrážok. Taktiež nie je možné dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečiť budúcu pohľadávku, tak ako je to v tomto prípade. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (žalobcu) a je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 a ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zrážky vykonávané podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka žalobkyňa nedokáže priamo voči jej zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobkyne je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva nepotrebuje súdne rozhodnutie. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Podľa názoru žalobkyne je nevyhnutné dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu, keďže žalovaný prostredníctvom zamestnávateľa žalobkyne realizuje zrážky zo mzdy z uvedeného spotrebiteľského úveru, a to napriek neplatnej dohode o zrážkach zo mzdy.

3. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote návrh vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením

ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

11. Podľa čl. 4 ods. 1 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

12. Podľa čl. 4 ods. 2 C.s.p. ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

13. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe úpravy pomerov strán. Nárok sám teda nemusí byť preukázaný nepochybne, v dôsledku čoho sa ani nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré musí súd zistiť pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané nad všetku pochybnosť, ale je postačujúce, pokiaľ sú tieto skutočnosti aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Neodkladným opatrením sa neprejudikuje konečný výsledok sporu. Ide o inštitút, pri ktorom prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

14. Zo spisu a z listinných dôkazov predložených žalobkyňou, a to najmä Zmluvy o úvere revolvingového typu č. 8500115237 zo dňa 19.05.2015, Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500115237 zo dňa 19.05.2015 a Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy a iných príjmov zo dňa 10.08.2017 súd zistil, že dňa 19.05.2015 žalobkyňa ako dlžníka uzatvorila so žalovaným ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa zviazala splatiť v 36 mesačných splátkach po 52,88 eur, pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 17,45 %, RPMN vo výške 25,86 % a s celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 2.053,68 eur. Žalobkyňa a žalovaný na zabezpečenie pohľadávky z úveru uzavreli dňa 19.05.2015 na samostatnom dokumente Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa Občianskeho zákonníka, podľa ktorej je žalovaný oprávnený vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne vo výške 87,17 eur mesačne na uspokojenie svojej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Veriteľ doručil zamestnávateľovi žalobkyne žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy žalobkyne na základe dohody o zrážkach zo mzdy (uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom) za účelom uspokojenia pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500115237, pričom je zrejmé, že zamestnávateľ žalobkyne uvedenú žiadosť prevzal a podľa vyjadrenia žalobkyne v žalobe a predložených výplatných pásoch žalobkyne zamestnávateľ zrážky aj realizuje.

15. Žalobkyňa sa návrhom domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému ako veriteľovi (a tiež zamestnávateľovi ako tretej osobe) zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19.05.2015, č. 8500115237. Žalobkyňa namietala nezákonnosť takéhoto postupu veriteľa pre neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa tieto vykonávajú, a namietala tiež, že úverová zmluva (z ktorej veriteľ vyvodzuje svoje práva), je absolútne neplatná pre absenciu náležitostí vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného mal súd za to, že žalobkyňa osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami, a že ňou tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov sporových strán, pričom uložením požadovanej povinnosti možno dosiahnuť ochranu žalobkyne ako spotrebiteľa pred konaním veriteľa, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v ich vzájomných právach a povinnostiach v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Žalobkyňa preukázala dôvodnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov, ktorá je osvedčená tým, že veriteľ požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonanie zrážok z jej mzdy, zamestnávateľ zrážky vykonáva, pričom existencia a výška dlhu bola žalobkyňou namietaná (neplatnosťou spotrebiteľskej zmluvy pre absenciu esenciálnych náležitostí vyžadovaných zákonom). Zamestnávateľ tak vykonával a

stále vykonáva zrážky zo mzdy na základe nejudikovaného titulu a žalobkyňa nemá iné prostriedky na zastavenie tohto nežiaduceho a nezákonného procesu, než požiadať súd o nariadenie neodkladného opatrenia. Súd navyše uvádza, že nenariadením neodkladného opatrenia, ktorým sa zakáže veriteľovi vykonávať právo z dohody o zrážkach zo mzdy, by mohlo dôjsť k situácii, kedy by sa na základe takejto dohody poukázali veriteľovi finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti, a preto spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany veriteľa. Veriteľ môže vykonávať zrážky zo mzdy bez akejkoľvek súdnej kontroly, čím hrozí riziko, že dôjde k neprímeranému narušeniu majetkových práv spotrebiteľa. Žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť obsah Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, a ani Dohody o zrážkach zo mzdy. Výkonu tejto dohody nemá možnosť zabrániť a nemá možnosť zastaviť tieto zrážky ani žiadosťou súčasnemu zamestnávateľovi. Uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy je v priamom rozpore s princípmi ochrany práv spotrebiteľa, pretože koncentruje rozhodovanie o forme a výkone postihnutia za nesplnenie zmluvných podmienok mimosúdne do rúk veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok (či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa - neprijateľné zmluvné podmienky). Preto súd návrhu vyhovel a žalovanému ako veriteľovi a tiež zamestnávateľovi žalobkyne (ako osobe odlišnej od strán sporu fakticky realizujúcej zrážky zo mzdy žalobcu) uložil povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500115237 uzatvorenej na uspokojenie pohľadávky žalovaného vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500115237.

17. Nariadené neodkladné opatrenie má zabrániť zhoršovaniu právnej pozície žalobkyne a zároveň neprímeraným spôsobom nezasiaha do právneho postavenia žalovaného, ktorý si svoju pohľadávku môže uplatniť na súde, a súdom právoplatne priznanú pohľadávku (jej výšku) si môže vymôcť v exekučnom konaní aj prípadnými zrážkami zo mzdy žalobkyne. Súd vo výroku rozhodnutia žalovaného v súlade s § 337 ods. 1 CSP poučil o možnosti podať žalobu o zaplatenie dlhu žalobkyňou na súde, keďže v danom prípade vydaním neodkladného opatrenia bola dosiahnutá trvalá úprava pomerov medzi stranami.

18. Vo vzťahu k uloženiu povinnosti zamestnávateľovi žalobcu ako tretej osoby, ktorá nie je stranou sporu súd postupoval s použitím čl. 4 CSP, a to za situácie, keď mal v konaní preukázané, že zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy žalobkyne. Podľa nového procesného predpisu CSP, účinného od 01.07.2016, je možné v rámci nariadeného neodkladného opatrenia uložiť povinnosť len strane sporu, súd preto za danej situácie aplikoval čl. 4 CSP a postupoval akoby bol sám zákonodarcom, a to s ohľadom na princíp všeobecnej spravodlivosti. Dospel totiž k záveru, že v danom prípade je aj v tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia potrebná rýchla a účinná ochrana práv žalobkyne, ktorá preváži nad prísny formalistickým poňatím zákona, preto zamestnávateľovi žalobkyne uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy. Nenariadením neodkladného opatrenia v celom požadovanom rozsahu by totiž mohlo dôjsť k ďalším zrážkam zo mzdy žalobkyne, čo predstavuje výrazný a neoprávnený zásah do jej práv (z rozhodnutia Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 7Co/66/2017 zo dňa 23.03.2017).

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval v súlade § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., tak, že úspešnej žalobkyňi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).